

ПЕРЕДМОВА	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	8
Тема 1. Сутність і загальна характеристика аудиту та його види	8
1.1. Виникнення та розвиток аудиту в світі та Україні	8
1.2. Поняття, зміст аудиторської діяльності та функції аудиту	12
1.3. Види і класифікація аудиту	16
1.4. Предмет, об'єкти та суб'єкти аудиту.....	22
1.5. Ринок аудиторських послуг.....	23
1.6. Практичні завдання та ситуації.....	25
1.7. Тести для самоперевірки	29
Тема 2. Організаційні засади аудиторської діяльності та її регулювання	33
2.1. Організація аудиторської діяльності	33
2.2. Статус та сертифікація аудиторів	35
2.3. Управління аудиторською діяльністю	39
2.4. Порядок створення та функціонування аудиторських фірм.....	43
2.5. Правове регулювання аудиторської діяльності	48
2.6. Практичні завдання та ситуації.....	51
2.7. Тести для самоперевірки	54
Тема 3. Професійна етика аудиторів та контроль якості аудиторських послуг	58
3.1. Поняття професійної етики (професійної культури) аудитора	58
3.2. Концептуальні підходи до незалежності аудитора.....	64
3.3. Контроль за якістю аудиторських послуг	66
3.4. Практичні завдання та ситуації.....	70
3.5. Тести для самоперевірки	72
Тема 4. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінки	76
4.1. Суть і зміст методичних прийомів	76
4.2. Характеристика загальнонаукових прийомів аудиту	77
4.3. Характеристика органолептичних (візуальних) прийомів аудиту.....	78
4.4. Характеристика документальних прийомів аудиту.....	80
4.5. Способи аудиту	81
4.6. Практичні завдання та ситуації.....	86
4.7. Тести для самоперевірки	92

Тема 5. Умови домовленостей про здійснення аудиту	96
5.1. Порядок домовленості про проведення аудиту за МСА 210 «Узгодження умов завдань з аудиту»	96
5.2. Документальне оформлення двосторонньої згоди з умовами аудиту (лист-запит, лист-зобов'язання, договір)	98
5.3. Прийняття змін у домовленості	104
5.4. Практичні завдання та ситуації.....	105
5.5. Тести для самоперевірки	108
Тема 6. Оцінка системи внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту	112
6.1. Суть, об'єкти і суб'єкти внутрішнього контролю та аудиту.....	112
6.2. Аудиторська оцінка стану внутрішнього контролю.....	118
6.3. Оцінка стану внутрішнього аудиту	119
6.4. Практичні завдання та ситуації.....	123
6.5. Тести для самоперевірки	125
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПРАКТИЧНИЙ АУДИТ	129
Тема 7. Аудиторський ризик і суттєвість	129
7.1. Аудиторський ризик та його складові.....	129
7.2. Суттєвість та її оцінювання в аудиті.....	133
7.3. Шахрайство та помилка: визначення і фактори, що їх зумовлюють.....	137
7.4. Практичні завдання та ситуації.....	144
7.5. Тести для самоперевірки	151
Тема 8. Планування та етапи аудиту	155
8.1. Зміст аудиторського процесу та його етапи	155
8.2. Сутність планування аудиту та його принципи	160
8.3. Загальна стратегія та план проведення аудиту.....	163
8.4. Практичні завдання та ситуації.....	165
8.5. Тести для самоперевірки	166
Тема 9. Аудиторські докази та робочі документи аудитора	170
9.1. Аудиторські докази та їх види	170
9.2. Джерела та процедури отримання аудиторських доказів.....	173
9.3. Основні вимоги до доказів	176
9.4. Суть та призначення робочих документів аудитора	178
9.5. Функції робочої документації.....	181
9.6. Класифікація робочих документів аудитора	184
9.7. Вимоги до складання робочої документації.....	186
9.8. Практичні завдання та ситуації.....	187
9.9. Тести для самоперевірки	194

Тема 10. Аудит окремих об'єктів та фінансової звітності	197
10.1. Загальні цілі незалежного аудитора	197
10.2. Аудит облікової політики та установчих документів підприємства ..	198
10.3. Аудит власного капіталу	202
10.4. Аудит активів	205
10.4.1. Аудит основних засобів	205
10.4.2. Аудит запасів	209
10.4.3. Аудит дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	213
10.4.4. Аудит готівкових операцій	215
10.5. Аудит окремих видів зобов'язань	217
10.5.1. Аудит розрахунків з оплати праці	217
10.5.2. Аудит розрахунків з бюджетом та розрахунків зі страхування	221
10.6. Аудит формування доходів, витрат і фінансових результатів	223
10.7. Аудит фінансової звітності	227
10.8. Практичні завдання та ситуації	235
10.9. Тести для самоперевірки	255
Тема 11. Аудиторський висновок та інші підсумкові документи	259
11.1. Види аудиторських висновків та їх характеристика	259
11.2. Зміст і структура аудиторського висновку за результатами аудиту фінансової звітності	261
11.3. Звіт аудитора керівництву господарюючого суб'єкта	270
11.4. Практичні завдання та ситуації	272
11.5. Тести для самоперевірки	277
Глосарій термінів з аудиту	280
Список рекомендованих джерел	345
ДОДАТКИ	349

Реформування відносин власності спричинило появу нових груп споживачів економічної інформації, внаслідок чого в нашій країні відбулося становлення і подальший розвиток нової підсистеми фінансово-економічного контролю – аудиту. Інтереси осіб, задіяних у господарському процесі (власник, адміністратор, службовець, кредитор, дебітор тощо), суперечливі, ці суперечності знаходять своє відображення в облікових регістрах.

З кожним роком спостерігається збільшення кількості суб'єктів аудиту, зростає чисельність сертифікованих аудиторів. Паралельно з розвитком ринку аудиторських послуг змінюється нормативна база, яка регулює аудит в Україні, відбувається інтеграція норм аудиту України з міжнародними стандартами. За таких умов існує потреба в постійній підготовці нових фахівців у галузі аудиту, а також перепідготовці вже практикуючих аудиторів відповідно до вимог чинного законодавства. Це вимагає використання у навчальному процесі підручників, посібників та інших матеріалів, структура та зміст яких побудовані з врахуванням сучасних нормативних вимог.

Аудит – це процес, за допомогою якого компетентний незалежний фахівець накопичує, оцінює свідчення про інформацію для визначення та висловлення думки щодо ступеня її відповідності встановленим критеріям.

Саме на вирішення цих актуальних завдань спрямовані підготовка і видання навчального посібника «Аудит», зорієнтованого на набуття фахівцями глибоких теоретичних, методичних та практичних знань і навичок із основ аудиту; обґрунтоване вирішення проблемних ситуацій, які виникають в процесі господарської діяльності у суб'єктів підприємництва в динамічних умовах ринкового господарювання; формування у студентів фахових знань в організації роботи аудитора.

Освоєння дисципліни «Аудит» базується на знаннях, які набуті студентами при вивченні таких дисциплін, як «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Теорія економічного аналізу», «Економіка підприємства» та інших.

Мета дисципліни – допомогти студентам опанувати теоретичні основи та практичні навички аудиту, що сприятиме підготовці фахівців високої кваліфікації, здатних виконувати аудит у різних галузях та за різними напрямками.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є окремі фінансово-господарські процеси і явища, які розглядаються з позиції законності, доцільності, економічної ефективності, достовірності обліку та звітності, їх повноти і відповідності встановленим нормативам.

Завдання дисципліни полягає у вивченні організаційних засад аудиторської діяльності, її правового та інформаційного забезпечення, у набутті методичних навичок аудиторської перевірки та оцінювання стану підприємницької діяльності.

Після вивчення дисципліни студент повинен:

знати метод та способи організації аудиторської діяльності; етапи організації зовнішнього та внутрішнього аудиту; порядок надання аудиторських послуг; організацію створення та діяльності аудиторських фірм, праці аудиторів і контролю її якості; методичні прийоми аудиторської перевірки активів, власного капіталу та зобов'язань підприємства, форм фінансової звітності;

уміти складати план і робочу програму аудиту та надання інших аудиторських послуг; виконувати аудиторську перевірку фінансової звітності підприємств; забезпечити організацію зовнішнього і внутрішнього аудиту; формувати робочі документи з аудиторської перевірки, аудиторське досьє; проводити вибіркові дослідження та обґрунтування проектних рішень з аудиту; складати аудиторські звіти, висновки;

мати уявлення про перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні.

Видання включає одинадцять комплексних тем, до кожної з яких наведено практичні завдання та ситуації, перелік тестових завдань. Структура практичних занять включає вправи для удосконалення вмінь студентів на основі поєднання базових знань з практичними навичками щодо організації та проведення аудиту. Кожна задача складена за уявною виробничо-господарською операцією, яка є самостійним об'єктом практичної роботи. Наведені цифрові дані є умовними і довідковим матеріалом служити не можуть. Посібник містить глосарій основних термінів і понять, що спростить вивчення та засвоєння матеріалу з аудиту.

Навчальний посібник призначений для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів денної та заочної форм навчання, може бути використаний студентами дистанційної форми навчання, слухачами інститутів післядипломної освіти, ревізорами, аудиторами, бухгалтерами, економістами, фінансистами, викладачами, а також усіма, хто бажає опанувати фах аудитора.